

Załącznik do uchwały Nr XV/90/2015
Rady Miejskiej Łasin
z dnia 29 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2018

Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczna i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Rozdział 1

Podstawa prawna

§ 1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332);
- 2) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515);
- 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163);
- 4) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- 5) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286);
- 6) ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 583);
- 7) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.);
- 8) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Łasin na lata 2014 – 2020;
- 9) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 10) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Łasin na lata 2014 – 2018.

Rozdział 2

Cele Programu

§ 2. Głównym celem niniejszego programu jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez doskonalenie systemu wspierania rodziny.

§ 3. Szczegółowe cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 realizowane będą w trzech następujących obszarach:

- 1) wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin;
- 2) profesjonalizacja kadry pracującej z rodzinami;
- 3) doskonalenie organizacji pracy w systemie wspierania rodziny.

Rozdział 3

Diagnoza problemów wpływających na rodzinę

§ 4. Miasto i Gmina Łasin położona jest w województwie kujawsko-pomorskim. Gminę zamieszkuje obecnie 8237 mieszkańców. W skład gminy wchodzi miasto Łasin oraz 18 wsi. Łasin stanowi ośrodek administracyjny gminy oraz lokalne centrum handlu i usług. Na terenie gminy funkcjonują szkoły podstawowe, gimnazjalne, zespół szkół ponadgimnazjalnych i biblioteka. Mieszkańcy mają dostęp do ośrodka kultury, przychodni i szpitala. Zasadniczym powodem korzystania z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasinie jest brak zatrudnienia i powiązane z nim skutki dla poszczególnych osób, jak towarzyszące bezrobociu ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz długotrwała choroba.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej Miasta i Gminy Łasin – stan na 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Ogółem	8 270	8 237	8 237
Kobiety	4 196	4 187	4 187
Mężczyźni	4 074	4 050	4 050
Bezrobotni ogółem	963	953	645
Bezrobotni długotrwale ogółem	621	626	445
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	170	141	107
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	254	249	246
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	15	5	6
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	0	0	71
Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia	1338	1414	1610
Liczba rodzin którym przyznano świadczenie pomocy społecznej	405	428	390
Liczba osób w rodzinach którym przyznano świadczenie pomocy społecznej	1406	1459	1334
Liczba osób długotrwale korzystających z świadczeń pomocy społecznej	158	166	145
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa	347	383	344

Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia	339	369	337
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności	92	100	103
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	154	165	168
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	76	34	33
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu alkoholizmu	20	8	9
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu wielodzietności	91	89	77
Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy w rodzinie	9	12	11
Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny	9	19	17

Źródło: MGOPS Łasin - Ocena zasobów pomocy społecznej za 2014

Rozdział 4

Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny

§ 5. Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie;
- 2) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasinie;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny;
- 4) Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Patologiom Społecznym;
- 5) Asystenci Rodziny;
- 6) Policja;
- 7) szkoły samorządowe;
- 8) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łasinie;
- 9) Parafie Rzymsko-Katolickie;
- 10) Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Łasinie;
- 11) organizacje pozarządowe;
- 12) inne podmioty, którym zlecone zostaną zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Rozdział 5

Sposób Realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

§ 6. Wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin będzie realizowane w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzin w kryzysie, w tym także rodzin niekorzystających dotychczas z pomocy a jej potrzebujący;

- 2) zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny oraz rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych;
- 3) zapewnienie wsparcia rodzin wspierających w zakresie aktywnej pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających poprzez wspólne ustalone przez rodziny formy pomocy;
- 4) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego, rodzinnego świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;
- 5) zapewnienie wsparcia psychiatrycznego oraz wsparcia konsultanta ds. uzależnień w zakresie oceny, rozpoznania, leczenia, rehabilitacji, udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków oraz innych używek;
- 6) organizowanie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków takich jak: sposób wykonywania władzy rodzicielskiej, relacja między opiekunami, kontakty z dziećmi, sprawy majątkowe;
- 7) organizacja warsztatów, szkół dla rodziców mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców, które pozwolą im radzić sobie w trudnych dla nich sytuacjach związanych z wychowywaniem dziecka;
- 8) zapewnienie rodzinom wsparcia ekonomicznego poprzez udzielanie wsparcia materialnego i pieniężnego w sytuacji wystąpienia okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy;
- 9) wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez promowanie usług w ramach Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny dla rodzin w której jest 3 lub więcej dzieci;
- 10) realizacja programów profilaktycznych w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia wymagających wsparcia z uwagi na prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań ryzykownych;
- 11) zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży w celu wspierania ich prawidłowego rozwoju poprzez realizację programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania";
- 12) organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych stanowiącego uzupełnienie do programów specjalistycznych realizowanych w ciągu roku szkolnego;
- 13) prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 14) prowadzenie działań w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych;
- 15) wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych w celu zapewnienia realizacji potrzeb edukacyjnych uczniów z ubogich rodzin.

§ 7. Profesjonalizacja kadr pracujących z rodzinami będzie realizowana w szczególności poprzez:

- 1) szkolenia asystentów rodziny podnoszące kwalifikacje w zakresie nowych metod pracy z klientem oraz podnoszące wiedzę i umiejętności dotyczące współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii, stosowanie używek;
- 2) szkolenia pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych podnoszące kwalifikacje w zakresie nowych metod pracy z klientem oraz podnoszące wiedzę i umiejętności dotyczące współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii, stosowanie używek;
- 3) zapewnienie wsparcia w postaci supervizji pracownikom kadr pracujących z rodzinami przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu;
- 4) zapewnienie wsparcia specjalistów w zakresie wspierania rodziny np. psychiatry, konsultanta ds. uzależnień, terapeuty, psychologa.

§ 8. Doskonalenie organizacji pracy w systemie wspierania rodziny będzie realizowane w szczególności poprzez:

- 1) współpraca z innymi instytucjami i organizacjami świadczącymi różnorodne formy wsparcia rodziny w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, udział nowych podmiotów świadczących wsparcie dla rodzin;
- 2) zapewnienie i bieżąca aktualizacja bazy informacyjnej o dostępnych usługach świadczonych dla rodzin na terenie Miasta i Gminy Łasin;
- 3) zapewnienie lokalnego systemu wsparcia w celu wdrożenia działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży umożliwiających wczesne wykrywanie i reagowanie na sygnały wskazujące na problem uzależnień oraz występujące dysfunkcje w rodzinach;
- 4) podnoszenie zaufania mieszkańców Łasina do oferowanych form pomocy poprzez promowanie działań realizowanych w zakresie wspierania rodziny, organizację przedsięwzięć i innych wyróżniających się działań na rzecz wspierania rodziny.

Rozdział 6

Efekty i rezultaty programu

§ 9. Zamierzone efekty i rezultaty programu:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- 6) wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielania asystenta rodziny.

Rozdział 7

Monitoring i ewaluacja

§ 10. Do oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki:

- 1) liczba rodzin objętych pracą socjalną;
- 2) liczba kontraktów, planów pracy socjalnej z rodziną;
- 3) liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- 4) liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny;
- 5) liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej;
- 6) liczba porad psychologicznych;
- 7) liczba porad prawnych;
- 8) liczba konsultacji psychiatrycznych;
- 9) liczba konsultacji w sprawie uzależnień;
- 10) liczba rodzin korzystających z terapii rodzinnej;
- 11) liczba rodzin korzystających z mediacji;
- 12) liczba rodzin korzystających ze szkół dla rodziców i warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze;
- 13) liczba zasiłków;
- 14) liczba świadczeń rodzinnych;
- 15) liczba dodatków mieszkaniowych;
- 16) liczba rodzin korzystających z Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny;
- 17) liczba programów profilaktyki środowiskowej;

- 18) liczba uczniów objętych profilaktyką środowiskową;
- 19) liczba dzieci korzystających z dożywiania;
- 20) liczba dzieci korzystających z wypoczynku;
- 21) liczba osób bezrobotnych objętych programem aktywizacji zawodowej;
- 22) kwota przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych;
- 23) liczba uczniów którym przyznano wsparcie materialne;
- 24) liczba asystentów rodziny i pracowników socjalnych objętych szkoleniami;
- 25) liczba pracowników objętych superwizją;
- 26) liczba specjalistów pracujących z rodziną;
- 27) liczba przedsięwzięć promujących wsparcie rodziny.

Rozdział 8

Finansowanie Programu

§ 11. Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.